

03 AUG 2009

ØST-FINNMARK TINGRETT

Dok 2

Justis- og politidepartementet

Postboks 8005 Dep

0030 Oslo

JUSTISDEPARTEMENTET	
04 AUG 2009	
SAKNENR:	200802270
AVD/KONT/BEH:	LOV / ES / VIL
DDK.NR.	17
ARKIVKODE:	

Deres referanse

Vår referanse

Dato

09-056127ADM-OSFI

30.07.2009

Høringsuttalelse – forslag om permanente regler om fjernmøte og fjernavhør i straffesaker

Det vises til høringsnotat oversendt 30.03.2009 med høringsfrist 03.08.2009.

Kommentarer til de ulike endringsforslag:

7.2 Fjernmøter

7.2.2 Fengslingsforlengelser

Straffeprosessloven § 185 tredje ledd tredje til niende pkt:

Øst-Finnmark tingrett støtter forslaget slik det foreligger. Erfaringene med prøveordningen om fjernavhør viser at siktede i stor grad ikke samtykker til fjernmøte ved fengslingsforlengelser. Hensynet til kostnadsbesparelse, rømningsfare og sikkerhetsrisiko må veie tyngre enn siktedes fysiske tilstedeværelse under fengslingsmøtet. Det er vanskelig å se at siktedes rettssikkerhet ikke blir tilstrekkelig ivaretatt ved avholdelse av fengslingsforlengelser som fjernmøte i de aller fleste tilfeller der det foreligger rømningsfare eller sikkerhetsrisiko. Fengslingsforlengelser er i stor grad dokumentbaserte avgjørelser og dette tilsier også at fengslingsforlengelser kan avholdes som fjernmøter uten siktedes samtykke.

Postadresse
Postboks 54, 9811 Vadsø

Sentralbord
78 94 11 60

Saksbehandler
Tone Iversen

Bankgiro

Organisasjonsnummer
974759357

Kontoradresse
Kirkegt. 22, 3. etg., 9800 Vadsø

Telefaks
78 94 11 80

Telefon
78 94 11 60

Ekspedisjonstid
08.00-15.30

Internett/E-post
<http://www.domstol.no/OSFI>
ost-finnmark.tingrett@domstol.no

Erfaringer fra fengslingsforlengelser er at det sjelden kommer opp forhold som setter saken i et annet lys enn tidligere. I de tilfeller forholdsmessighetsvurderingen blir et tema, for eksempel siktedes helsesituasjon, kan situasjonen være en annen.

Med kravet om at retten ikke finner fjernmøte ”betenkelig utfra formålet med rettsmøtet og øvrige omstendigheter” og de føringer som er lagt om hvilke saker som skal kunne behandles som fjernmøte uten siktedes samtykke, må det antas at dette uansett vil gjelde et begrenset antall saker på landsbasis.

Øst-Finnmark tingrett er videre enig i at siktede bør ha en ubetinget rett til å møte fysisk i rettsmøte om fengslingsforlengelse ved behandling av beslutning om fullstendig isolasjon etter § 186a og når siktede har sittet mer enn 90 dager i varetekt.

For Øst-Finnmark tingrett får forslaget neppe stor betydning. Vadsø fengsel ligger fem minutters kjøring fra tingretten. Hensyntatt det arbeid som må nedlegges for å koordinere, planlegge og gjennomføre et fjernmøte vil fysisk fremmøte i retten i de fleste tilfeller være mindre ressurskrevende. Det er svært sjelden Øst-Finnmark tingrett har saker hvor det for eksempel foreligger rømningsfare eller forhold som utgjør en sikkerhetsrisiko og som krever særlig vakthold.

Det skal bemerkes at i tillegg til egne saker, behandler Øst-Finnmark tingrett som hovedregel førstegangsfengslinger for Indre Finnmark tingrett, og fengslingsforlengelser for Indre Finnmark, Alta og Hammerfest tingretter. Det forutsettes at fengslingsforlengelser som fjernmøte for disse tingretter, behandles av den resepektive tingrett og ikke av Øst-Finnmark tingrett.

7.2.3 Tilståelsessaker

Straffeloven § 248:

Øst-Finnmark antar at siktede i stor utstrekning vil samtykke til avholdelse av rettsmøtet som fjernmøtet ved tilståelsespådommelse, i hvert fall ved tingretter med noe reiseavstander.

Siktede har i utgangspunktet samtykket til forenklet straffesaksbehandling, og vil i de fleste tilfeller ønske å få saken ut av verden på en enklest mulig måte. Det er videre behov for å kunne behandle disse sakene ved fjernmøte der reiseavstandene i rettskretsen er store. Det er etter vår oppfatning svært byrdefullt for siktede at han/hun må reise opptil 30 mil en vei sommerstid og bortimot det dobbelte vinterstid for å avgi forklaring for retten.

Særlig der siktelsen gjelder ett eller noen få forhold, blir dette tydelig.

Det kan nok tjene en hensikt at siktede møter umiddelbart for den dømmende rett, ved at sakens alvor i større grad blir tydeliggjort. På den annen side er det mer og mer vanlig at man på flere arenaer bruker fjernmøteteknologi, for eksempel ved medisinsk behandling og undervisning, og man bør kunne klare å ivareta rettens verdighet og signalisere sakens alvor selv om rettsmøtet gjennomføres som fjernmøte.

7.2.4 Fengslig forvaring etter utlendingsloven

Utlendingsloven § 37c tredje ledd:

Øst-Finnmark tingrett støtter forslaget og har ingen særskilte merknader.

7.3 Fjernavhør

Øst-Finnmark tingrett støtter forslagene og har ingen særskilte merknader.

Avslutningsvis nevnes det at Øst-Finnmark tingrett, sannsynligvis i likhet med de andre tingrettene i Finnmark, har brukt og bruker fjernavhør i stor utstrekning i straffesaker og sivile saker etter 1991-forskriften og tvisteloven. Selv om det skulle være motforestillinger fra forsvarer/aktor eller prosessfullmektigene, foretas det en vurdering i det konkrete tilfelle om vilkårene er tilstede og praksis for bruk av fjernavhør er liberal.

Øst-Finnmark tingrett har også ved flere anledninger benyttet tolk på telefon i fengslingssaker. Dette har vært nødvendig for å unngå å utsette rettsmøtet til dagen etter på grunn av tolkens reisetid.

Øst-Finnmark tingrett

Ingrid Johanne Lillevik

Sorenskriver

